

عنوان مقاله:

گونه های حس آمیزی در غزلیات حافظ

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

عبدالرضا سیف - استاد زبان و ادب فارسی دانشگاه تهران

میلاد موحدی راد - دانشجوی دکتری، دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

علی اصغر اسکندری - دکترای زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

حس آمیزی نوعی هنجارگریزی معنایی است که با شکستن نظام معمولی واژه ها و ایجاد مفهوم خلاف عادت، باعث ایجاد لذت ادبی در مخاطب می شود. در این شیوه از نگارش، شاعر با شگرد زبانی شکستن ساختار سطحی الفاظ و نه ساختار عمیق و ژرف آن ها، نظام رایج ذهنی خواننده یا شنونده را درهم می شکند و با آفرینش تصویری بکر و تازه، موجب شگفتی مخاطب می شود. در این جستار، نگارندگان با الهام از مکتب زبان شناختی تحلیلی لیکاف و جانسون، به شیوه توصیفی تحلیلی، گونه های حس آمیزی را در غزلیات حافظ بررسی کرده اند. نوشتار پیش رو نشان از آن دارد که حس آمیزی در سروده های حافظ، افزون بر انواع مختلف حسی آن، بر مفاهیم مختلف و متفاوت معنایی دلالت دارد. از شیوه های جالب توجه در اشعار حافظ، تاکید بر نوع خاصی از حواس در حس آمیزی و انتقال معنا از حوزه مبدا به حوزه های مختلف از مقاصد معنایی است. حافظ با انتخاب این گونه از حس آمیزی، سبب افزایش بافت بلاغی و هنری کلام شده و به منظور ارتقا بخشیدن به شان و مرتبه امور محسوس و پیوند جهان ذهنی و عینی، به حس آمیزی عینی انتزاعی توجه ویژه ای داشته است.

کلمات کلیدی:

حس آمیزی، گونه ها و کارکردها، غزلیات حافظ، لیکاف، جانسون، حوزه مبدا، حوزه مقصد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1696162>

